

Before your memory fades

Toshikazu Kawaguchi bij Meulenhoff:

Before the coffee gets cold (Voordat de koffie koud wordt)
Tales from the cafe (Voordat de waarheid uitkomt)
Before your memory fades (Voordat je herinnering vervaagt)
Before we say goodbye (Voordat we vaarwel zeggen)

Toshikazu Kawaguchi

Before your memory fades

Voordat je herinnering vervaagt

ROMAN

Vertaald uit het Japans door Sarah van Camp

MEULENHOFF

Het Expertisecentrum Literair Vertalen faciliteerde bij deze vertaling een mentorat van Maarten Liebrechts.

Gepubliceerd met steun van The Japan Foundation.

ISBN 978-90-290-9820-5

ISBN 978-94-023-2115-9 (e-book)

NUR 302

Oorspronkelijke titel: *Omoide ga kienai uchi ni*

Omslagontwerp: Pinta Grafische Producties

Omslagbeeld: © Yoko Matsumoto

Auteursfoto: Courtesy of Sunmark Publishing

Vormgeving binnenwerk: Steven Boland

© 2018 Toshikazu Kawaguchi

© 2024 Nederlandse vertaling Sarah van Camp en

Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Dutch translation rights arranged with Sunmark Publishing, Inc.,

through InterRights Inc., Tokyo, Japan and Gudovitz & Company

Literary Agency, New York, USA

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoudsopgave

Proloog	7
Schema van personages en hun onderlinge relaties	10
1. Over een dochter die niet ‘sukkels’ kon zeggen	11
2. Over een komiek die niet ‘ben je gelukkig?’ kon vragen	93
3. Over een zusje dat niet ‘het spijt me’ kon zeggen	155
4. Over een jonge man die niet ‘ik hou van je’ kon zeggen	207

Proloog

Over een bepaalde zitplaats, in een zeker koffiezaakje, in een zekere wijk, bestaat een mysterieuze stadslegende. Naar verluidt kun je je, als je op die plaats gaat zitten, en alleen zolang je op die plaats zit, naar een tijdstip naar wens verplaatsen.

Er zijn echter vervelende, ontzettend vervelende regels.

1. Ook al reis je naar het verleden, je kunt geen mensen ontmoeten die dit koffiezaakje nog nooit hebben bezocht.
2. Door terug te keren naar het verleden zal de werkelijkheid niet veranderen, hoezeer je je ook inspant.
3. Er zit een vaste klant op de plek waarvandaan je naar het verleden kunt terugkeren. Je kunt pas gaan zitten als die klant opstaat.
4. Als je eenmaal terug in het verleden bent, kun je niet van je plek weggaan.
5. Je kunt slechts terugkeren naar het verleden vanaf het moment dat je kopje koffie is ingeschonken, totdat die koffie koud is geworden.

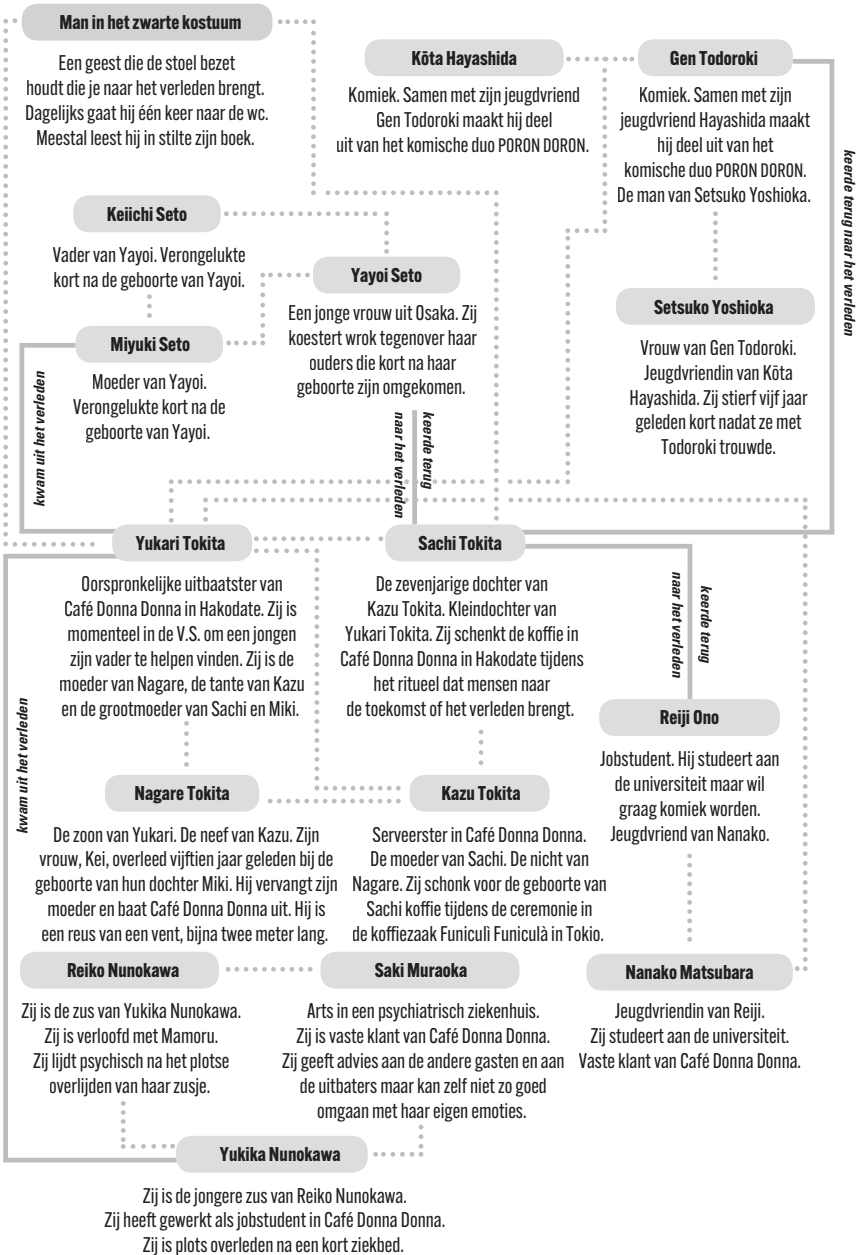
En dit zijn nog niet alle vervelende regels.
Evengoed brengen ook nu nog klanten die van
deze stadslegende hebben gehoord, een
bezoek aan dit koffiezaakje.

Zou jij na het horen van al deze regels nog steeds
naar het verleden willen terugkeren?

Dit boek vertelt over vier hartverwarmende wonderen
die in dit mysterieuze koffiezaakje plaatsvonden.

*Als jij terug kon gaan naar 'die ene dag', wie zou jij dan
willen ontmoeten?*

Schema van de personages en hun onderlinge relaties

Over een dochter die niet
‘sukkels’
kon zeggen

‘Waarom ben je op Hokkaido!?’

Kei Tokita’s stem schalt door de speaker van de telefoon.

‘Hé, rustig maar.’

Nagare Tokita heeft geen tijd om sentimenteel te worden nu hij de stem van zijn vrouw voor het eerst in veertien jaar weer hoort.

Nagare is nu op Hokkaido. In Hakodate om precies te zijn.

De stad Hakodate heeft veel gebouwen in westerse stijl die dateren van het begin van de twintigste eeuw en huizen met een unieke constructie, her en der verspreid over de stad, met een benedenverdieping in Japanse en een eerste verdieping in westerse stijl. Motomachi, aan de voet van de Hakodate-berg, geldt dankzij haar sfeervolle centrum, met onder andere het voormalige districtshuis van Hakodate, een vierkante telegraafpaal, de oudste van Japan, en rode bakstenen pakhuizen in de omgeving van de baai, ook als toeristische pleisterplaats.

Kei, Nagare’s gesprekspartner aan de andere kant van de lijn, bevindt zich nu in Tokio, in Funiculì Funiculà, een koffiezaakje waar je door de tijd kunt reizen.

Kei is vijftien jaar verder in de tijd gereisd en is uit het verleden in de toekomst beland om haar dochter te ontmoeten. Ze kan echter maar heel kort in het koffiezaakje van de

toekomst blijven, maar net zolang tot haar koffie koud is geworden. En Nagare, die zich op Hokkaido bevindt, heeft geen flauw idee hoezeer haar koffie al is afgekoeld.

Daarom is het voor hem noodzakelijk om enkel bondig te zeggen wat hij te zeggen heeft.

‘Ik heb geen tijd om je uit te leggen waarom ik op Hokkaido ben. Luister goed.’

‘Wat? Geen tijd?’ Natuurlijk begrijpt ook Kei maar al te goed dat er niet genoeg tijd is. ‘Ik ben hier degene die geen tijd heeft!’

Kei klinkt ontzet.

Maar Nagare schenkt er geen aandacht aan.

‘Er is daar toch een meisje, zo’n middelbare scholier?’

‘Huh? Een schoolmeisje? Ja, die is er. Luister, was het nou ongeveer twee weken geleden? Ze kwam toch uit de toekomst om een foto te nemen met haar mobieltje?’

Misschien is het voor Kei een herinnering van maar een paar weken geleden, maar voor Nagare is het een gebeurtenis van wel vijftien jaar geleden. Er mogen echter geen fouten worden gemaakt. Want de kans bestaat ook dat daar toevallig een ander meisje staat.

‘Een meisje met grote, schattige amandelen, met een coltrui aan?’

‘Ja, precies. En wat is er met dat meisje?’

‘Oké, kalm, luister eens rustig naar me. Jij bevindt je per ongeluk vijftien jaar later in de tijd.’

‘...? Ik zeg toch dat ik je niet goed versta?’

Net nu hij haar iets belangrijks probeert te vertellen, waait er een hevige wind. De wind loeit luid door Nagare’s mobiele telefoon, waardoor er bijna niets van de boodschap voor Kei overkomt. Maar de tijd dringt. Ook Nagare voelt zich opgejaagd.

‘Hoe dan ook, dat meisje vlak voor je!’

Nagare’s stem gaat als vanzelf luider klinken.

‘Hè? Wat? Dat meisje...?’

‘Is onze dochter!’

‘... eh?’

De telefoon in Nagare’s hand wordt helemaal stil. In plaats van Kei kan hij de wandklok in Funiculi Funiculà horen slaan.

Nagare slaakt een kleine zucht en begint Kei rustig uit te leggen in welke situatie zij is terechtgekomen.

‘Jij ging met tien jaar later voor ogen naar de toekomst, en daarom verwachtte je waarschijnlijk dat je kind ongeveer tien jaar oud zou zijn, maar je bent waarschijnlijk door een of andere fout niet naar tien jaar later om vijftien uur maar naar vijftien jaar later om tien uur gereisd. Kijk eens goed, op de middelste wandklok is het tien uur, toch?’

‘... ah, ja.’

‘Dit hoorden we van je toen je terugkeerde uit de toekomst, maar we zijn nu door onvoorziene omstandigheden op Hokkaido. Je zult het wel begrijpen, denk ik, maar omdat ik ook geen tijd heb, ga ik het niet uitleggen. In elk geval...’

Tot op dit moment heeft Nagare aan één stuk door gerateld, maar nu haalt hij diep adem.

‘In elk geval, ik denk dat je maar kort de tijd hebt, dus neem onze dochter – die in goede gezondheid is opgegroeid – goed in je op en keer dan terug naar de werkelijkheid,’ zegt hij zacht. Dan verbreekt hij zonder op een antwoord te wachten de verbinding.

Vanaf de plek waar Nagare nu staat, ziet hij de hellende weg die recht omhoogloopt en verderop de haven van Hakodate die zich blauw uitstrekt.

Nagare draait zich op zijn hielen om en verdwijnt in het café.

Klingelingeling!

Hakodate is een stad met veel hellende straten.

Negentien in totaal, met namen zoals de Nijukken-zaka (de Twintig-ken-brede Helling), vlak bij de oudste betonnen telefoonpaal van Japan en de Hachiman-zaka (de Hachiman Helling), vlak bij de rode bakstenen pakhuizen rond de baai van Hakodate, die bekendstaat als toeristische trekpleister. De Uomi-zaka, (de Viskijk Helling), de Funami-zaka (de Bootkijk Helling), de Asari-zaka (de Koperen Helling), en de Aoyagi-zaka (de Groene Wilg Helling), lopen vanaf de dokken verder in de richting van Yajigashira, het Hoofd van de Vallei.

Te midden van die talrijke hellingen is er één hellende straat die niet bekend is bij toeristen.

Omdat er geen officiële naam voor is, wordt ze door de lokale bevolking de Nanashi-zaka, de Naamloze Helling, genoemd.

Het koffiehuis waar Nagare werkt, ligt halverwege die Naamloze Helling.

De naam van de zaak is Café Donna Donna.

Over een bepaalde zitplaats in dit koffiehuis bestaat een mysterieuze stadslegende.

Naar verluidt kun je je, als je op die plaats gaat zitten, en alleen als je op die plaats zit, naar een tijdstip naar wens verplaatsen.

Er zijn echter vervelende, ontzettend vervelende regels.

1. Ook al reis je naar het verleden, je kunt geen mensen ontmoeten die dit café nog nooit hebben bezocht.
2. Door terug te keren naar het verleden zal de werkelijkheid niet veranderen, hoezeer je je ook inspant.
3. Er zit een vaste klant op de plek waarvandaan je naar het verleden kunt terugkeren. Je kunt pas gaan zitten als die klant opstaat.
4. Als je eenmaal terug in het verleden bent, kun je niet van je plek weggaan.
5. Je kunt slechts terugkeren naar het verleden vanaf het moment dat je kopje koffie is ingeschonken, totdat die koffie koud is geworden.

En dit zijn nog niet alle vervelende regels. Evengoed brengen ook nu nog klanten die van deze stadslegende hebben gehoord een bezoek aan dit koffiehuis.

Wanneer Nagare terug is na het telefoneren spreekt Nanako Matsubara die aan de toeg zit hem als eerste aan.

‘Nagare, ben je blij dat je niet in Tokio bent gebleven?’

Nanako, student aan de universiteit van Hakodate, draagt een lichtbeige topje in een losse broek en is een modieuze meisje. Ze heeft lichte make-up op en draagt haar losjes gepermanente haar in een paardenstaart.

Nanako heeft gehoord dat Nagare’s overleden vrouw een bezoekje zou gaan brengen vanuit het verleden om haar dochter te ontmoeten in het koffiezaakje in Tokio. Daarom vindt ze het vreemd dat hij, nu hij eindelijk de kans heeft om zijn vrouw voor het eerst in veertien jaar terug te zien, niet ter plekke is maar alles gewoon via de telefoon heeft afgehandeld.

‘Ja, ach,’ antwoordt Nagare vaag, waarna hij achter

Nanako en haar gezelschap langs loopt en achter de toog gaat staan.

Naast Nanako zit Saki Muraoka die er slaperig uitziet, met een boek in haar hand. Saki werkt als arts op de afdeling psychiatrie van een ziekenhuis in Hakodate en is net als Nanako een van de stamgasten van dit café.

‘Wil je je vrouw dan niet zien?’

Nanako’s nieuwsgierige blik blijft gericht op Nagare, een reus van een vent van bijna twee meter lang.

‘Maar die, kijk, ik bedoel...’

‘Wat dan?’

‘Zij komt voor onze dochter, niet voor mij.’

‘Maar...’

‘Nee, het is goed zo. Ik heb al van sinds we elkaar voor het eerst ontmoetten mooi wat herinneringen aan haar...’

Hij bedoelt dat hij moeder en dochter, al is het maar even, tijd met elkaar wil gunnen.

‘Nagare, wat bent u lief,’ zegt Nanako vol bewondering in haar stem.

‘Helemaal niet.’

Nagare’s oren worden rood.

‘U hoeft niet zo verlegen te worden.’

‘Ik word niet verlegen!’ antwoordt Nagare, en hij verdwijnt in de keuken om haar te ontvluchten.

In zijn plaats komt Kazu Tokita uit de keuken tevoorschijn. Zij is serveerster in dit koffiehuis en draagt een wit overhemd, een beige rok met ruches met daarover een aquablauw schort. Kazu wordt dit jaar zevenendertig, maar met haar frisse, nonchalante verschijning maakt ze een veel jongere indruk.

‘Bij welke vraag zijn jullie gekomen?’

Zodra Kazu haar plaats achter de bar heeft ingenomen, verandert ze abrupt het gespreksonderwerp.

‘Hè? O, vraag vierentwintig.’

Het antwoord komt van Saki, die naast Nanako zit en zonder enige interesse in Nagare’s verhaal te hebben getoond aandachtig in een boek aan het lezen is.

‘O, ja...’ mompelt Nanako en kijkt, alsof ze zich plots iets herinnert, naar het boek in Saki’s handen.

Saki bladert een paar bladzijden terug en leest hardop voor wat er staat geschreven.

‘Wat als morgen de wereld vergaat? Honderd vragen.’

Vraag vierentwintig

Je hebt een geliefde man of vrouw.

Als morgen de wereld vergaat, wat zou jij doen?

① een huwelijksaanzoek doen

② geen huwelijksaanzoek doen, want het heeft geen zin.’

‘Nou, wat kies je?’

Saki kijkt snel op van haar boek en staart Nanako aan.

‘Ah, wat zou ik kiezen?’

‘Nou?’

‘Wat kies jij, Saki?’

‘Ik? Ik doe het misschien wel.’

‘Waarom?’

‘Ik wil niet sterven met spijt over iets wat ik niet gedaan heb.’

‘Daar zeg je wat.’

‘Hè? Zou jij dat dan niet doen, Nanako?’

Nanako houdt haar hoofd schuin en bromt: ‘Nee. Als het duidelijk zou zijn dat hij van me houdt of niet, zou een aanzoek wel mogen, maar als dat niet het geval is, doe ik het waarschijnlijk niet...’

‘Hoe bedoel je?’

Saki lijkt niet te kunnen vatten wat Nanako bedoelt.

‘Nou, als ik weet dat hij van me houdt, dan val ik hem daar toch niet mee lastig?’

‘Ja.’

‘Maar als hij nooit iets voor me gevoeld heeft en zich door mijn huwelijksaanzoek ineens van mij bewust wordt en daaronder zou lijden, zou ik dat vervelend vinden.’

‘Ah, dat kan gebeuren. Zoiets komt zeker voor. Vooral bij mannen. Zoals een man die helemaal niets bijzonders voor je voelt en op Valentijnsdag chocolaatjes van je krijgt, en zich dan plotsklaps heel bewust van je wordt?’

‘Als morgen de wereld vergaat iemand opzadelen met nog iets extra’s om over te piekeren, geeft een slechte nasmaak, of hoe zeg je dat? En als ik geen antwoord krijg, hou ik er ook een slechte nasmaak aan over, toch? Dus, ik denk niet dat het geen zin heeft, maar ik denk toch dat ik het niet zou doen.’

‘Nanako, neem je het niet veel te serieus?’

‘Eh? Doe ik dat?’

‘Ja, dat doe je. Want de wereld vergaat morgen toch niet.’

‘... nou, dat is ook waar.’

Sinds Nagare zijn zitplaats had verlaten om te telefoneren waren dit soort gesprekken aan de gang.

‘Trouwens, wat zou jij doen, Kazu?’ Nanako leunt over de toog.

Ook Saki’s blik is met grote belangstelling op Kazu gericht.

‘Ik...’

Klingelingeling!

‘Hallo, welkom,’ roept Kazu werktuiglijk in de richting van de deur bij het horen van de koebel. In een oogwenk heeft

ze haar serveerstergezicht opgezet. Nanako en Saki merken het ook en dringen niet verder aan op een antwoord.

Maar het is geen klant die komt binnengewandeld. Het is een klein meisje in een lichtroze jurk.

‘Ik ben weer thuis!’ roept ze opgewekt.

Aan haar schouder zeult ze een zwaar ogende draagtas en in haar hand houdt ze een ansichtkaart.

Het meisje heet Sachi Tokita. Het is Kazu’s dochter en ze is dit jaar pas zeven geworden. Haar vader, Kazu’s man, is een wereldberoemde fotograaf, Koku Shintani genaamd. Shintani is ingetrouwd in de familie Tokita, maar als fotograaf gebruikt hij zijn vroegere familienaam. Voor zijn werk moet hij de wereld rondreizen om foto’s van landschappen te maken en elk jaar brengt hij maar enkele dagen door in Japan. Daarom maakt hij van de foto’s die hij op zijn reisbestemmingen heeft genomen ansichtkaarten en stuurt die op geregelde tijdstippen naar Sachi.

‘Welkom thuis,’ antwoordt Nanako, terwijl Kazu knipoogt naar de jonge man die zich achter Sachi gedeisd houdt.

‘Goedemorgen!’

De jonge man is Reiji Ono. Hij heeft een bijbaan in dit café. Hij draagt een nonchalante outfit, een spijkerbroek en een wit t-shirt en is waarschijnlijk haastig de heuvel opgeklimmen, want hij is een beetje buiten adem en er parelen zweetdruppels op zijn voorhoofd.

‘We liepen elkaar toevallig tegen het lijf...’

Hij legt uit waarom hij samen met Sachi binnenkomt, niet dat iemand ernaar gevraagd heeft, en verdwijnt in de achterkeuken. De lunch die over twee uur begint dient voorbereid te worden. Je hoort hem Nagare binnen begroeten.

Sachi gaat aan een tafel zitten bij het grote raam dat een indrukwekkend uitzicht biedt op de haven van Hakodate. Het lijkt net alsof ze aan haar bureau in haar kamer zit.

Behalve Nanako en Saki zijn er nog andere klanten in de zaak: een oudere heer in een zwart kostuum aan een tafel bij de ingang en een vrouw van ongeveer dezelfde leeftijd als Nanako die aan een tafel voor vier zit. Zij zit daar al geruime tijd, al sinds het café open ging, maar doet niets en staart alleen maar wezenloos uit het raam.

Het koffiehuis gaat al om zeven uur 's ochtends open, wat best vroeg is. De vroege openingsuren zijn aangepast aan de toeristen die de ochtendmarkt bezoeken.

Sachi zet de draagtas die ze bij zich heeft op tafel. Aan de onverwachts zware plof te horen, zit er duidelijk iets zwaars in.

‘Hè? Wat? Ben je weer naar de bieb geweest?’

‘Ja.’

Terwijl Nanako met Sachi praat gaat ze op een stoel tegenover haar zitten.

‘Sachi, jij houdt echt veel van boeken, hè?’

‘Ja.’

Het eerste wat Sachi 's morgens doet op haar vrije dagen, weet Nanako, is naar de bieb gaan om boeken te lenen. Vandaag is het de herdenkingsdag van de stichting van Sachi's basisschool en de school is gesloten.

Sachi begint blij haar geleende boeken naast elkaar op tafel te leggen.

‘En wat lees je zoal?’

‘Ah, dat wil ik ook wel weten. Welke boeken vind jij leuk, Sachi?’ vraagt Saki terwijl ze over de toog leunt.

‘Eens even kijken.’ Nanako strekt haar hand uit naar één van de boeken die voor haar liggen. ‘Ingebeelde getallen, integrale uitdaging’.

Ook Saki doet mee: ‘Apocalyps in een eindig universum.’

‘Moderne kwantummechanica en een niet te missen dieet.’

Nanako en Saki lezen om beurten een titel voor.

‘Twistpunten uit de klassieke kunst geleerd van Picasso.’

‘De wereld van de bezadigde geest.’

Telkens als ze een boek oppakken, verdwijnt de uitdrukking op hun gezichten een beetje meer. Ze zijn verrast door de titels van de boeken, en niet zo’n beetje ook.

Op tafel liggen boeken waarvan ze de titels nog niet hebben gelezen, maar ze zijn al gestopt met ze te pakken.

‘Moe-moeilijke boeken allemaal, Sachi, vind je niet?’ merkt Nanako op terwijl er een spiertje in haar gezicht vertrekt.

‘Moeilijk? Vind je?’ Sachi houdt haar hoofd schuin.

‘Sachi, als jij dit kunt begrijpen, dan zouden we jou eigenlijk “professor Sachi” moeten noemen,’ mompelt Saki half zuchtend, terwijl ze kijkt naar ‘De wereld van de bezadigde geest’. Het lijkt een medisch boek dat iemand als Saki, die op de afdeling psychiatrie werkt, zou lezen.

‘De betekenis snapt ze niet, hoor. Ze vindt het gewoon echt leuk om naar de letters te kijken,’ zegt Kazu geruststellend vanachter de bar tegen de twee volwassenen.

‘Maar dan nog!’

‘Ja, wauw.’

Ze proberen duidelijk te maken dat het geen boek is dat een zevenjarig meisje zou kiezen.

Nanako gaat terug naar haar zitplaats aan de toog, pakt het boek op dat Saki een tijdje geleden aan het lezen was en bladert het door.

‘Voor mij is zo’n soort boek misschien precies goed...’

Ze bedoelt dat het geen boek is met bladzijden vol pe-tieterige lettertjes, maar één met maar een paar regels tekst per pagina.

‘Wat is dat?’

Maar ook in dat boek is Sachi geïnteresseerd.

‘Wil je er ook in lezen?’

Nanako overhandigt Sachi het boek.

‘Wat als morgen de wereld vergaat? Honderd vragen.’ Met sprankelende ogen leest Sachi de titel van het boek voor.

‘Klinkt interessant!’

‘Eens proberen?’

Het was Nanako die het boek had meegebracht. Ze is blij dat Sachi er interesse in toont.

‘Ja!’ antwoordt Sachi met een glimlach.

‘Nou, beginnen we bij de eerste vraag dan?’

‘Doen we.’ Nanako gaat akkoord met Saki’s voorstel. Ze bladert terug naar het begin van het boek en leest de vraag hardop voor.

‘Wat als morgen de wereld vergaat? Honderd vragen.’

Vraag één.

Je staat voor een kamer die slechts één persoon kan redden als de wereld vergaat.

Als morgen de wereld vergaat, wat zou jij doen?

① naar binnen gaan

② niet naar binnen gaan.’

‘Nou, wat kies je?’ klinkt Nanako’s heldere stem.

‘Hm.’

Sachi fronst haar wenkbrauwen.

Nanako en Saki kijken glimlachend naar Sachi’s bezorgde profiel: ze is ernstig over de vraag aan het nadenken. Ze lijken opgelucht dat ze toch echt maar een kind van zeven jaar oud is.

‘Is de vraag te moeilijk voor je, Sachi?’ vraagt Nanako terwijl ze Sachi’s gezicht bestudeert.